

JAARGANG 21

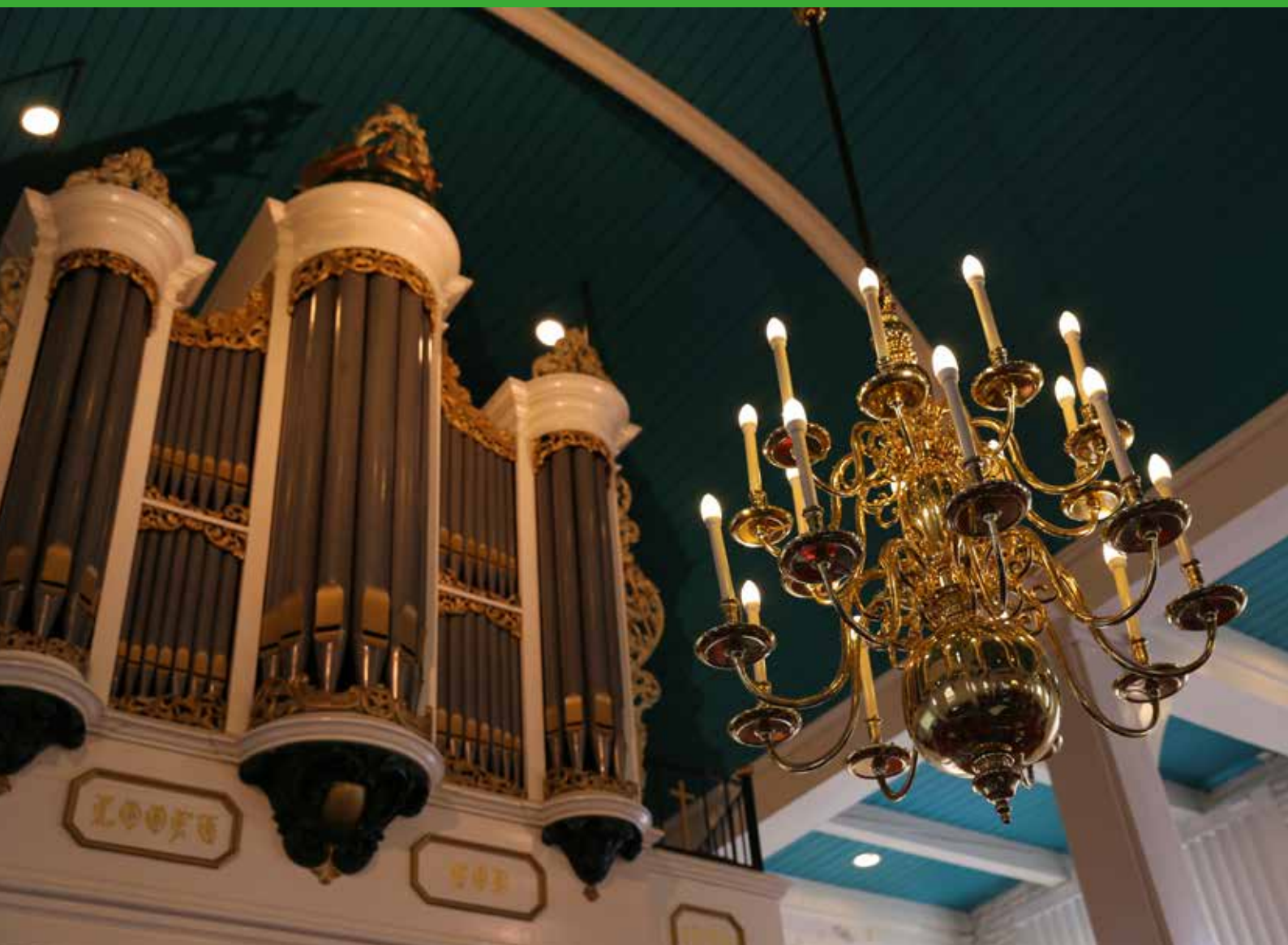
MAART 2024

NR. 3 - 223

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Dubbeldraads

4 DISCIPELSCHAP IN EEN AFGODISCHE OMGEVING

Daniël 1-3 - Slot

6 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

6 ALLES WAT IN DE WERELD IS

Notities bij 1 Johannes 2:15-16

7 REPLY

Eer uw vader en uw moeder

8 ZEVEN GELIJKENISSEN OVER DE TUSSENTIJD

9 WOORDSTUDIE

Een moeilijk voorvoegsel?

10 HET BOEK PREDIKER

Deel 8 - Een en Al Vluchtigheid

12 GEZANGEN VAN DE OPGANG

Psalm 120 t/m 134

12 ADVERTENTIE

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. Gebruikte foto's en illustraties zijn ofwel uit eigen archief, fotostock, of anders aangegeven.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

DUBBELDRAADS

Jan Paul Spoor

‘Daarna maakte men een voorhangsel van blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en *dubbeldraads* fijn linnen; als werk van een kunstenaar maakte men het, met cherubs erop’ (Ex. 26:31 HSV; ‘getweernd fijn linnen’ NBG).

Wij lazen thuis de afgelopen tijd na het eten in het boek Exodus over de dekkleden van de tabernakel en de omschrijving zoals die in de verschillende vertalingen staat. Nu lazen wij uit de HSV aan tafel en daarin staat: ‘dubbeldraads fijn linnen’ naast de andere drie kleuren wol. In de NBG staat ‘getweernd’, of ‘getwijnd’ (NBV). De laatste twee zijn hetzelfde volgens [Christipedia](#).

Dubbeldraads lijkt mij eruit te zien zoals in het plaatje hieronder. Een weefwerk dus van twee draden naast elkaar. Terwijl getweernd of getwijnd een in elkaar gevlochten geheel is van meerdere draden. Nu zijn volgens dezelfde site de uitleggers het niet eens over de techniek van het weefwerk.

Volgens mijn Studie Bijbel app is dit het woord ‘shazar’, en als ik dat via Google vertaal krijg ik voorgeschoteld: ‘geholpen, lauwerkrans, vreemde’, afhankelijk van de methode en spelling. Maar niet gedraaid zoals in de app staat als betekenis. Maar er zal vast wel iemand zijn die daar eens wil induiken. In ieder geval vind ik ‘geholpen’ voorlopig

wel een mooie overeenkomst hebben met ‘*dubbeldraads*’. Het ligt mooi in één lijn met elkaar, want om iemand te helpen moet je met twee personen zijn: ‘dubbeldraads’ in dezelfde richting geweven. In het woord ‘getweernd’ of ‘getwijnd’ zie je dit samengaan of samen gericht zijn minder. Hoewel het waar blijft: ze zijn samen gedraaid en zijn samen sterker dan de enkele draad.

Ik heb daarover wat gezegd in een zondagse toespraak. In het weefwerk van het voorhangsel mogen we de Heere Jezus herkennen in alle aspecten van Zijn leven:

- het blauwpurper als de hemelse Zoon van God;
- het roodpurper als de grote Dienstknecht;
- het scharlakenrood als de grote Koning
- het fijne linnen als de Zoon des mensen.

We zien Hem samen de weg gaan met de Vader. ‘Ik en de Vader zijn één’, zei Hij. Bij het offer van Abraham lezen we: ‘Zo gingen zij beiden samen’. In beeld is dat een geweldige illustratie van het samengaan van de Heere Jezus en de Vader.

Verder wees ik erop dat ‘dubbeldraads’ geweven ook sterker is dan weefwerk met een enkele draad, en dat ook de priesterkleding uit dubbeldraads weefwerk bestond. Daarmee bedoel ik dat wij erbij mogen stilstaan dat wij geen sterkte of kracht in onszelf hebben. Wij hebben de Heere Jezus altijd nodig. ‘Zonder Mij kunt u niets doen’, zegt Hij tegen ons.

Nadat ik mijn zegje had gedaan, wees Ger de Koning er aanvullend op: ‘Twee zijn beter dan één, want samen krijgen zij een goede beloning voor hun zwoegen. Want als zij vallen, helpt de één zijn metgezel overeind. Maar wee die ene die valt, terwijl er geen tweede is om hem overeind te helpen. Ook als er twee bij elkaar liggen, hebben zij warmte, maar hoe moet één alleen warm worden? En als iemand de één overweldigt, zullen die twee tegen hem standhouden. Een drievoudig snoer wordt niet snel gebroken’ (Pred. 4:9-12).

We zijn als gelovigen ook aan elkaar gegeven om elkaar te ondersteunen en kracht te geven. ‘Elkaars lasten te dragen’, staat er in de Galatenbrief. Of dat nu is in het huwelijk, in vriendschap of in de gemeente, we hebben elkaar hard nodig. Of misschien ook wel door middel van dit blad. Een hartelijke groet namens de redactie, Jan Paul Spoor

Zie ook: [Van vlas tot linnen](#)

DISCIPELSCHAP IN EEN AFGODISCHE OMGEVING

DANIËL 1-3 - SLOT

C.H. Mackintosh

2. De aanbidding van het beeld

Maar hetzelfde geloof, dat deze mannen in staat stelde om de gerechten van de koning te weigeren, liet hen ook weigeren om voor het beeld van de koning te buigen. Zij zonderden zich af van alle verontreinigingen om nauwe gemeenschap met de ware God te hebben. Zij konden daarom niet buigen voor een gouden beeld, hoe imposant het ook was. Zij wisten dat God geen standbeeld was en dat Hij realiteit was. Zij konden Hem alleen aanbidding brengen, want Hij is het ware Voorwerp van verering. Zij gaven er niet om dat de hele wereld tegen hen was. Zij leefden en werkten alleen voor God. Men kon hen beschuldigen dat zij meenden wijzer te zijn dan hun naasten. Misschien noemde men hun gedrag wel verwaand, doordat zij tegen de stroom van de openbare mening ingingen. Misschien vroeg men hen wel of zij alleen de waarheid kenden: 'Leven de stadhouders, oversten, landvoogden, staatsraden, schatbewaarders, rechters, bewindvoerders, ja alle bestuurders van de gewesten dan in duisternis en in onwetendheid? Kunnen zoveel mannen van hoge rang, verstand en kennis zich vergissen en enkele Joodse gevangenen alleen op de rechte weg zijn?'

Onze 'nazireeërs' hadden met zulke vragen niets van doen. Hun weg was duidelijk afgebakend. Moesten zij om de gedachte te voorkomen dat zij de meerderheid veroordeelden, zich buigen voor een beeld en het aanbidden? Zeker niet. En toch, hoe dikwijls gebeurt het niet dat degenen die voor God een vrij geweten willen hebben, beschuldigd worden van hoogmoed en het veroordelen van anderen! Luther werd door velen veroordeeld, omdat hij zichzelf stelde tegenover doctors, kardinalen en de paus. Moest hij om veroordeling te vermijden leven en sterven in een dwaling? Wie zou dat zeggen? Men zal antwoorden: 'Luther stond tegenover een duidelijke dwaling. Zo dacht Luther'. Maar duizenden geleerde en hooggeplaatste mensen dachten daar anders over. Zo was het ook in het geval van Sadrach, Mesach en Abed-Nego, zij hadden te maken met openlijke afgoderij. Maar de hele wereld had een tegenovergestelde opinie. Wat moesten zij doen? We moeten God meer gehoorzamen dan de mensen. Laat anderen doen wat ze willen, maar ik en mijn huis, wij zullen de Heere dienen. Als we in de dwaling blijven en volharden te doen wat verkeerd is, alleen maar om te vermijden dat men denkt dat we anderen veroordelen, waar staan we dan?

Wilt u niet met volharding voorwaarts gaan, op weg naar de hemel? De weg van een ware discipel? Of u nu wel of niet andere mensen hierdoor veroordeelt, daar hoeft u het hoofd niet over te breken. 'Laat af van kwaad te doen' (Jes.

1:16). Dat is het eerste wat een discipel moet doen. Daarna, als hij deze gulden regel heeft gehoorzaamd, zal hij dat wat volgt kunnen verwerklijken: 'Leer goed te doen'. Als dan uw oog eenvoudig is, zal uw hele lichaam verlicht zijn (Matt. 6:22).

Als God spreekt, moet ik me niet omdraaien naar mijn burens om te kijken wat de gevolgen van mijn gehoorzaamheid voor hen zullen zijn. Of om te kijken wat zij van mij vinden. Toen de stem van de opgestane en verheerlijkte Jezus het oor van Saulus van Tarsis bereikte, informeerde hij niet wat de overpriesters en farizeeën ervan zouden denken, toen hij die stem gehoorzaamde! Zeker niet. 'Ik ging terstond niet te rade met vlees en bloed', zegt hij in Galaten 1:16. En ook: 'Daarom, koning Agrippa, ben ik dat hemelse gezicht niet ongehoorzaam geweest' (Hand. 26:19). Dit is de ware geest van discipelschap. 'Geef eer aan de HEERE, uw God, voordat Hij het duister maakt, en voordat in de schemering uw voeten zich stoten aan de bergen' (Jer. 13:16). Niets is gevaarlijker dan te aarzelen, terwijl goddelijk licht schijnt op uw pad. Als u niet handelt naar het licht, zult u zeker in dikke duisternis raken. En zoals een ander eens heeft gezegd: 'Ga nooit boven uw geloof uit, en blijf trouw aan uw geweten'.

3. De brandende vuuroven

Maar als onze 'nazireeërs' weigerden te buigen voor het beeld van de koning, dan moesten ze de toorn van de koning vrezen en het vuur dat hij ging ontsteken. Door de genade van God waren ze daartoe bereid. Zij waren bereid het verlies van alle dingen te lijden, zelfs het verlies van hun leven, om de eredienst van de God van Israël te verdedigen. Zij dienden en aanbaden hun God niet alleen onder de vreedzame wijnstokken en vijgenbomen in het land Kanaän, maar ook tegenover de brandende vuuroven. Zij waren ware discipelen in een boosaardige tijd. Zij hadden de Heere lief en uit liefde voor Hem weigerden ze de gerechten van de koning, weerstonden ze de toorn van de koning en verdroegen ze het vuur van de koning. 'Sadrach, Mesach en Abed-Nego antwoordden en zeiden tegen koning Nebukadnezar: Wij hoeven u hierop geen antwoord te geven. Als het moet, kan onze God, Die wij vereren, ons verlossen uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen. En zo niet, het zij u bekend, o koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en het gouden beeld dat u hebt opgericht, niet zullen aanbidden' (Dan. 3:16-18).

Dat was de taal van de mannen die wisten aan Wie ze toebehoorden, en waar ze stonden. Zij hadden de kosten berekend en waren kalm en beheerst. Mannen voor wie de Heere alles was en de wereld niets. Alles wat de wereld kan bieden, ja, zelfs hun leven stond op het spel. Maar daarover bekommerden ze zich niet. Zij verdroegen alles, als zagen zij de Onzienlijke. De eeuwige heerlijkheid stond hun voor ogen en zij waren bereid die te bereiken door de vlammen heen. God kan Zijn dienstknechten naar de hemel brengen in een vurige wagen of door een brandende oven heen, zoals Hij het nodig acht. Hoe men er ook komt, het is goed daar te zijn! Maar had de Heere Zijn geliefde dienstknechten niet kunnen bewaren voor het vuur? Ongetwijfeld, dat had Hij zeker kunnen doen. Toch deed Hij het niet. Zijn wil was dat het geloof van Zijn dienaren beproefd zou worden in de vuuroven, en dat het 'door vuur beproefd, bleek te zijn tot lof en heerlijkheid en eer' (1 Petr. 1:7). Stelt de eigenaar het goud niet op prijs, als hij het door het vuur laat gaan? Nee, het is juist omgekeerd. En zoals iemand terecht heeft

opgemerkt: 'Zijn doel is niet alleen om het metaal van alle onreinheid te ontdoen, maar ook om het meer glans te geven.'

Het is duidelijk dat als Hij door Zijn macht had verhinderd dat Zijn dienstknechten in de oven waren geworpen, er minder heerlijkheid voor Hem en minder zegen voor henzelf zou zijn geweest. Het is waardevoller van Zijn tegenwoordigheid en meelevens in de vuuroven te genieten, dan door Zijn almacht bewaard te worden om erin te worden geworpen. Wat een eer voor Hem, en wat een zegen voor hen kwam daaruit voort! De Heere daalde neer om samen met Zijn dienaren te wandelen in de oven, waarin zij door hun trouw waren terechtgekomen. Zij hadden met God gewandeld in het paleis van de koning, en God wandelde met hen in de vuuroven van de koning. Het was het meest gezegende moment van de hele loopbaan van Sadrach, Mesach en Abed-Nego.

Hoe weinig had de koning begrepen van de bijzondere plek waarin hij de voorwerpen van zijn toorn had gebracht. Alle ogen keerden zich af van het beeld om met verbazing naar de drie gevangenen te kijken. Wat is dat? Drie gebonden mannen? Nee, vier vrijgemaakte mannen! Kon dat wel werkelijkheid zijn? Was het echt wel een vuuroven? Helaas, de sterkste mannen uit zijn eigen leger hadden de realiteit daarvan ondervonden, zoals ook zou zijn gebeurd met het beeld van koning Nebukadnezar, als het in het vuur zou zijn geworpen. Er was geen enkele reden voor ongeloof of twijfel. Het was een verterend vuur, een echte vlam, en de drie mannen waren gebonden in het vuur geworpen *'in hun mantels, hun broeken, hun mutsen en hun andere kleren'*. Alles was werkelijkheid. Maar er is een grotere werkelijkheid! God Zelf was daar en Zijn tegenwoordigheid veranderde alles. Dit veranderde het bevel van de koning. Dit veranderde het vuur in een plaats van hoge en heilige gemeenschap, en mensen zoals Nebukadnezar moesten wel daarbuiten blijven.

God kwam hier als Bevrijder in de gedaante van een Mens, de Zoon van God. God was daar. Hij kwam om Zijn soevereine macht te laten zien en te tonen dat alle tegenstand van mensen vergeefs is. Hij kwam ook om diep medelijden met Zijn beproefde dienaren te tonen, en Zijn onvergelijkelijke gunst om gevangenen in vrijheid te stellen. Om zo de harten van Zijn dienaren in nauwe gemeenschap te brengen met Hemzelf, waaraan zij grote behoefte hadden. Geliefde gelovige, is het niet de moeite waard de vuuroven mee te maken als dat tot gevolg heeft dat wij meer genieten van de tegenwoordigheid van Christus en het begrip van Zijn liefhebbende hart? Is het niet beter banden met Christus te dragen, dan kostbare juwelen zonder Hem? Is een vuuroven met Hem geen betere plaats dan een paleis waar Hij niet woont? Onze menselijke natuur zal antwoorden: 'Nee!' Maar het geloof zal zeggen: 'Ja!'

Het is goed om te bedenken dat de tijd waarin we leven niet de tijd is van de oppermacht van Christus, maar wel die van Zijn rijke medeleven. Als we door diepe wateren van beproeving gaan, kan het hart geneigd zijn te roepen: 'Waarom handelt Hij niet krachtig om mij te bevrijden?' Het antwoord is dat het nu niet de tijd is van Zijn openbare macht. Hij zou die ziekte kunnen voorkomen, de een of andere moeilijkheid kunnen laten verdwijnen. Een ramp verhinderen of een geliefde van de dood kunnen redden. Maar in plaats van Zijn macht te ontplooiën, laat Hij de dingen hun schijnbare loop volgen. En in plaats hiervan stort

Hij al Zijn medeleven in het bezwaarde hart, zodat we niet aarzelen te erkennen dat we deze beproeving niet hadden willen missen, vanwege de overvloed van troost.

Zo handelt onze Heere nu. Straks zal Hij Zijn macht ontplooiën. Hij zal verschijnen op het witte paard en zal Zijn zwaard trekken. Hij zal de arm van Zijn heiligheid tonen. Hij zal Zijn volk wreken en het gerechtigheid bewijzen tot in eeuwigheid. Maar op het ogenblik blijft Zijn zwaard in de schede, en Zijn arm is nog bedekt. Nu is het de tijd voor Hem om de rijke liefde van Zijn hart te laten zien, en niet de kracht van Zijn arm of de scherpte van Zijn zwaard. Bent u blij dat dit zo is? Is het meelevens van Christus voldoende voor uw hart, zelfs in de grootste angst en de zwaarste beproeving? Ons ongeruste hart, het ongeduld van onze geest en onze ongebroken wil proberen ons te laten ontkomen aan beproevingen of moeilijkheden. Maar dat kan niet, want we zouden een enorm verlies lijden. Wij moeten alle klassen van de school van het geloof doorlopen. Maar de Meester begeleidt ons, het licht van Zijn aangezicht en de tere sympathie van Zijn hart ondersteunen ons als wij door de moeilijkste oefeningen gaan.

Kijk ook eens wat een heerlijkheid op de naam van de Heere komt, als Zijn volk door genade in staat wordt gesteld overwinnend de beproeving te doorstaan. Lees Daniël 3:26-28 en zeg of er rijkere vrucht kan worden gevonden als gevolg van een trouwe wandel. De koning en zijn rijksgroten waren een ogenblik hiervoor nog in beslag genomen door de plechtigheid van hun afgodische beeldendienst. Ze waren verdoofd door de luidruchtige muziek. Maar nu waren ze helemaal vol van het feit dat het vuur, dat de sterkste mannen had gedood, op de aanbidders van de ware God geen andere uitwerking had gehad dan hun banden los te maken, zodat ze in staat waren in volkomen vrijheid te wandelen en in het gezelschap van de Zoon van God.

'Toen kwam Nebukadnezar in de nabijheid van de deur van de brandende vuuroven. Hij nam het woord en zei: Sadrach, Mesach en Abed-Nego, dienaren van de allerhoogste God, ga naar buiten en kom hier! Daarop gingen Sadrach, Mesach en Abed-Nego uit het midden van het vuur. Toen kwamen de stadhouders, de machthebbers, de landvoogden en de raadslieden van de koning bijeen. Zij zagen aan deze mannen dat het vuur geen vat had gekregen op hun lichaam: het haar van hun hoofd was niet geschroeid, en hun mantels waren niet verteerd, ja, er hing zelfs geen brandlucht aan hen.' Dit is een heerlijk getuigenis, dat nooit verkregen zou zijn door een machtsdaad, waarbij God had verhinderd dat Zijn dienaren in de oven waren geworpen. Nebukadnezar leerde op overtuigende wijze dat de 'dienaren van de allerhoogste God' inderdaad niet hoefden te vrezes voor zijn vuuroven en voor de gevolgen van hun beslissing om zijn beeld niet te aanbidden. In één woord: de vijand was verslagen, God was verheerlijkt en Zijn geliefde dienaren waren zonder enig letsel gered uit de brandende oven. Kostbare vruchten van hun trouwe dienst!

Kijk nu eens naar de eer die zij krijgen. *'Nebukadnezar nam het woord en zei: Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abed-Nego'*. Hun namen worden nauw verbonden met die van de God van Israël. Wat een eer! Zij hadden zich één gemaakt met de ware God, toen het om hun leven ging; en daarom maakte de ware God Zich met hen één om hen te brengen in een verheven positie. Hij stelde hun voeten op een rots en verhief hun hoofd boven dat van hun vijanden. Hoe waar is het woord: *'Wie Mij eren, zal Ik eren'*. En even

waar is het: 'Maar wie Mij verachten, zullen zelf veracht worden' (1 Sam. 2:30).

Geliefde lezer, hebt u in het volmaakte werk van Christus een duidelijke grondslag gevonden om vrede voor uw schuldige geweten te krijgen? Hebt u God op Zijn Woord geloofd? Hebt u bezegeld dat God waarachtig is? Als dat zo is, dan bent u een kind van God. Dan zijn al uw zonden vergeven en bent u in Christus aangenomen en rechtvaardig verklaard. De hemel en al zijn heerlijkheid staat voor u open en u bent even zeker daar te zijn zoals Christus Zelf, doordat u met Hem verenigd bent. Dan is alles geregeld, voor tijd en eeuwigheid, volgens de wensen van uw hart. Wat in uw geval nodig was, hebt u ontvangen. Uw schuld is weg, uw vrede is zeker en uw positie staat vast. U hoeft niets meer

te doen. Alles is goddelijk volbracht. Wat blijft er dan nog over? Alleen dit: Leef voor Christus.

U wordt nog een tijd hier gelaten om voor Hem bezig te zijn en Zijn komst te verwachten. Probeer dan trouw te zijn aan uw gezegende Meester. Laat u niet ontmoedigen door de wanorde waarin de dingen rondom u zijn. Laat het voorbeeld van Daniël en zijn metgezellen uw hart bemoedigen om hier op aarde een goede wandel te leiden en de dingen te zoeken die boven zijn. Ons voorrecht is te genieten van dezelfde gemeenschap met de Heere Jezus, alsof wij leefden in de apostolische tijd. Dat de Heilige Geest zowel de schrijver als de lezer van deze regels in staat mag stellen de geest van de Heere Jezus in te drinken en Zijn voetstappen te volgen, terwijl we de genade tonen die Hij openbaarde en Zijn komst verwachten.

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. Wie was de verzorgster van Obed, de zoon van Boaz en Ruth?
2. Welke profeet noemde Bethlehem als geboorteplaats van de Heere Jezus?
3. Wie vertelde Jozef hoe hij de Zoon moest noemen die Maria zou baren?

Antwoorden

1. Naomi (Ruth 4:16-17).
2. Micha (Mi. 5:1).
3. Een engel van de Heere (Matt. 1:20-23).

ALLES WAT IN DE WERELD IS

NOTITIES BIJ 1 JOHANNES 2:15-16

Hugo Bouter

We moeten onderscheiden tussen de wereld (Gr. *kosmos*) als (1) de geschapen werkelijkheid (Joh. 1:10), (2) de mensenwereld (Joh. 3:16), en (3) het wereldsysteem dat sinds de val van de satan en van de eerste Adam vijandig staat tegenover God en wordt beheerst door de overste van de wereld en zijn machten.

Dit wereldsysteem, dat in de greep van de boze verkeert (1 Joh. 5:19), mogen we niet liefhebben. Gods gebod is: Heb de wereld niet lief! De wereld en zijn overste zijn bij het kruis in principe al geoordeeld (Joh. 12:31; 14:30; 16:11; Gal. 6:14; Ef. 6:12; Kol. 2:15). Maar pas na het komende Vredesrijk wordt het definitieve oordeel aan de satan voltrokken (Openb. 20:10). Na het oordeel van de doden voor de Grote Witte Troon volgt er ook een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarin geen zonde of vloek meer aanwezig is (Openb. 21:1-8).

In 1 Johannes 2:15a gaat het eerst om de wereld als *geheel*, en dan om de wereld in haar *elementen* met haar

aanknopingspunten in onszelf ('wat in de wereld is'). Dit wordt uitgewerkt in vers 16, waar alles wat in de wereld is wordt beschreven in haar drievoudige en veelomvattende karakter:

1. de begeerte van het (zondige) vlees;
2. de begeerte van de ogen;
3. de hoogmoed van het leven.

Er is een parallel met Genesis 3:6 en Lukas 4:1-12, waar wij resp. de val zien van de eerste mens en de volmaaktheid van de tweede Mens, wanneer zij op deze drie terreinen op de proef worden gesteld.

Er zijn drie voorbeelden van mensen bekend, die na hun falen op een van deze gebieden werden bestraft met melaatsheid: Mirjam (Num. 12:10), Gehazi (2 Kon. 5:27), en Uzzia (2 Kron. 26:19). Misschien gaat het bij deze gevallen vooral om de hoogmoed van het leven, hoewel de begeerte naar geld en goed bij Gehazi ook een rol speelde.

De hoogmoed van het leven zien we zeker bij de ijdele roem van Haman in Esther 3 en 6:6, Nebukadnezar in Daniël 4:30, en koning Herodes in Handelingen 12:20-23. In deze uitdrukking heeft het woord 'leven' (Gr. *bios*) op zichzelf een neutrale betekenis. Het gaat om aardse goederen, materiële zaken, of ons levensonderhoud (Mark. 12:44). De vraag is echter *hoe* wij die dingen willen gebruiken: om onszelf te verheffen en te verheerlijken, of voor een leven in afhankelijkheid van de Schepper?

Bron: [De Schriften zijn het, die van Mij getuigen \(hfdst. 13\)](#).

REPLY

EER UW VADER EN UW MOEDER

Ger de Koning

Onderstaande vraag werd onlangs in een (Telegram)groep gesteld. Een lid daarvan stuurde de vraag naar mij door, met het verzoek erop te reageren. Dat heb ik met de hulp van de Heer graag gedaan.

Vraag

‘Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft’ (Ex. 20:12).

Hoe zien jullie dit? En hoe ga je hiermee om als je ene ouder je voor een deel niet heeft opgevoed en de ander in het occulte rondzwerft? En het bijzondere is dat ze je met deze tekst om de oren slaan!

Antwoord

Alles wat God in Zijn Woord zegt, is bedoeld tot zegen van de mens. Dat geldt ook voor het eren van vader en moeder. Omdat de mens een zondaar is geworden, heeft hij de zegen verspeeld en is het ook onmogelijk voor hem de zegen te krijgen door gehoorzaam te zijn aan wat God zegt. Hij kan en wil zich niet aan Gods Woord onderwerpen. Alleen door bekering en wedergeboorte kan de mens gaan leven in gehoorzaamheid aan Gods Woord en zal hij daarvan de zegen ervaren.

Hoe kan het dan toch dat ook de wedergeboren gelovige vaak moeite ermee heeft zich aan Gods Woord te houden? Omdat we leven in een gebroken wereld, en ook zelf nog niet volmaakt zijn. Als kinderen ervaren we dat onze ouders niet volmaakt zijn. Kinderen hebben vaak alleen oog voor de tekortkomingen en het falen van hun ouders, zonder dat ze in de gaten hebben dat ze zelf ook niet volmaakt zijn.

In de vraag gaat het nog wat verder. Daarin gaat het niet over af en toe falende ouders, maar over afwezige ouders, ouders die een kind (een tijd lang) niet hebben opgevoed. Het zijn ouders die er enige tijd niet voor het kind waren. Ik neem aan dat dit niet is gebeurd als gevolg van omstandigheden waaraan de ouders zelf ook niets konden doen, bijvoorbeeld ziekte. Omstandigheden waarbij de ouders wel schuld kunnen hebben aan het verwaarlozen van een kind, kunnen bijvoorbeeld een echtscheiding of het jagen naar carrière zijn. In de vraag is ook sprake van een ouder die zich met occulte dingen bezighoudt. Ik kan dit aanvullen met bijvoorbeeld een ouder die zich bezighoudt met pornografie en die zelfs vreemdgaat, terwijl de ander (het betreft een echtpaar) alleen voor de opvoeding opdraait.

Als God zegt dat je vader en moeder moet eren, maakt Hij geen verschil tussen af en toe falende ouders en volledig falende ouders. Het is een altijd en voor ieder kind geldende opdracht. Maar, zo kun je je afvragen, hoe kun je die aan die opdracht voldoen als je ouders steeds met elkaar overhoop liggen, jou geen aandacht geven, jou emotioneel verwaarlozen of je misschien zelfs lichamelijk en/geestelijk mishandelen? Dan wordt het toch zeker wel heel lastig om hen te eren? Deze opmerkingen zijn volkomen begrijpelijk. Het is menselijkerwijs ook niet mogelijk om dat te doen.

Als ik wil proberen er iets over te zeggen, wil ik graag dit soort vragen in gedachten houden. Er is geen goedkope oplossing. Het vraagt veel van iemand die in een dergelijke situatie is en toch de vraag heeft: Hoe kan ik mijn ouders eren omdat God dat van me vraagt? Voordat ik daarop nader inga, wil ik alvast deze bemoediging geven, dat God voor alles wat Hij van de mens vraagt aan ieder die Zijn wil doen wil, Zijn hulp daarbij aanbiedt. Het is zelfs zo dat een mens zonder Zijn hulp sowieso niets kan doen, wat het ook maar is. Het is zoals de Heer Jezus zegt: ‘Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen’ (Joh. 15:5).

Maar wat houdt het eren van je ouders nu in? Het houdt in dat je hen erkent in hun positie als jouw ouders. Jij hebt hen niet uitgekozen, maar God heeft hen uitgekozen om jou uit hen geboren te laten worden. Daar kun je moeite mee hebben, je kunt het God zelfs kwalijk nemen, maar zo is het. Begin ermee te aanvaarden dat Gods plan met jouw leven begon door jou uit hen geboren te laten worden. Je ouders eren doe je door hen te respecteren, wat inhoudt dat je met respect over hen spreekt. Je zult niet kwaad over hen spreken en nog minder hen vervloeken (vgl. Matt. 15:4).

In dezelfde zin vraagt God van ons dat wij alle mensen zullen eren (1 Petr. 2:17). Dat betekent zeker niet dat we de zondige praktijken van mensen respecteren. Die moeten we afwijzen en veroordelen. Maar het betekent ook dat we deze mensen niet moeten verachten. Een gelovige mag geen kwaad van mensen spreken en hen niet vervloeken. De reden daarvoor is dat ieder mens naar Gods beeld gemaakt is. Hier heb je weer dat het gaat om de mens in zijn positie als mens. Je eert allen als je allen goeddoet. Zo heeft de Heer Jezus ook gehandeld toen Hij op aarde was. Hij heeft bijvoorbeeld zonder onderscheid te maken allen genezen die tot Hem kwamen (Matt. 8:16), terwijl Hij volmaakt wist wat er in de mens was (Joh. 2:24-25).

Ik hoop dat je bereid bent, met alle moeite die dat kost en alle tijd en eventuele begeleiding die je daarbij nodig hebt, inhoud te geven aan wat de Heer van je vraagt. Het zal je veel geestelijke winst geven. Dat is in elk geval wat een jongeman, met wie ik al een aantal jaren contact heb, me eens schreef. Aan zijn ervaringen kun je wellicht iets hebben. Hij schreef mij het volgende over zijn relatie met zijn vader (ik citeer met zijn toestemming uit onze correspondentie):

‘Zo’n 20 jaar geleden was ongeveer het laatste moment dat ik mijn vader nog gezien heb. Hij ruilde mijn moeder in voor hoeren en drank en berokkende ons gezin waar ik toen deel van uitmaakte heel wat schade. Vóór mijn bekering koesterde ik wrok tegen hem en wilde ik hem nooit meer zien. Sinds mijn bekering heeft de Heer me in die houding gecorrigeerd. Wrok maakte plaats voor medelijden, medelijden met de positie waarin hij zat, met zijn blindheid en het ontbreken van zijn zicht op de enige Oplossing.

Na 19 jaar ontving ik bericht dat hij hulp nodig heeft. Hierop stuurde ik hem een brief, een brief waarin ik hem mijn bekering heb uitgelegd, waarop ik wees op gelijksoortige fouten die ik gemaakt heb en op de Enige die me daaruit kon halen. In het schrijven dat ik als antwoord daarop ontving kon ik afleiden dat hij geen stap wil zetten in de richting die hem helpt.

In september dit jaar werd hij uit het huis gezet (...) en werd hij opgenomen in een zorgtehuis. De dienst waaronder dit tehuis valt wil, omdat de uitkering en het pensioen zijn verblijf daar niet kunnen dekken, aanspraak maken op zijn nakomelingen om het verdere bedrag te voldoen. Ik wil de juiste keuze maken maar heb het gevoel dat ik, als ik me hierin verweer, geen getuigenis van genade afleg; aan de andere kant ik niet achteloos omspringen met hetgeen de Heer mij geeft in de vorm van mijn gezin.

Ze bieden ons de kans om ons te verdedigen tegen deze stap, maar daar worstel ik dus mee. Er staat dat we vader en moeder moeten eren in de wet door God aan Mozes gegeven. Ook dat de kinderen niet om de ouders gestraft moeten worden en andersom. Ik vrees hierin dat ik mijn gezin tekort ga doen, om te gaan voldoen aan wat er nodig is voor zijn verblijf'.

Hij wilde dus zijn vader eren en tegelijk voldoen aan de verantwoordelijkheid voor zijn gezin. We hebben daarover met elkaar gepraat en hij heeft de juiste beslissing genomen. De verandering in zijn houding naar en het denken over zijn vader heeft tijd nodig gehad. Maar door zijn bekering is hij ertoe gekomen. God heeft geduld, en dat moeten wij ook hebben. Als we het doel maar in het oog houden, anders kan er bitterheid ontstaan en wordt iemands leven beheerst door wat de ouders hebben nagelaten.

De waarheid maakt vrij. Dat geldt ook voor wat God zegt over het eren van de ouders. De weg naar bevrijding is in sommige gevallen zwaar en lang, maar de Heer Jezus is erbij om samen met jou die weg te gaan. Hij begrijpt wat iemand lijdt door de schuld van een ander. Hij is een Hogepriester Die in zulke situaties kan meelijden: 'Want wij hebben niet een hogepriester die niet met onze zwakheden kan meelijden, maar Eén Die in alle dingen verzocht is als wij, met uitzondering van [de] zonde. Laten wij dus met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden tot hulp op de juiste tijd' (Hebr. 4:15-16).

ZEVEN GELIJKENISSEN OVER DE TUSSENTIJD

Er zijn zeven gelijkenissen in de evangeliën, die over de tussentijd spreken, d.i. de tijd tussen Christus' eerste komst op aarde in vernedering en Zijn terugkeer in macht en majesteit:

1. In de gelijkenis van het vanzelf groeiende zaad is het zaad in de aarde gestrooid, maar daarna is de Zaaier afwezig tot op de tijd van de oogst (Mark. 4:26-29).
2. In de gelijkenis van de koning die een maaltijd aanricht voor zijn zoon (Matt. 22:2-14 en Luk. 14:16-24), is noch de koning noch de bruidegom aanwezig bij de gasten. De koning komt pas als de bruiloftszaal vol gasten is, d.i. aan het einde van de huidige bedeling.
3. De barmhartige Samaritaan laat degene over wie hij zich heeft ontfermd voor enige tijd alleen in de herberg (een beeld van de gemeente), hoewel hij toch zorg draagt voor hem tijdens zijn afwezigheid (Luk. 10:30-37).
4. In Markus 13:34-37 verlaat de heer zijn huis en reist buitenslands, nadat hij zijn knechten werk heeft gegeven en tot waakzaamheid heeft opgeroepen met het oog op zijn terugkomst. De heer is ook een beeld van Christus, opgenomen in de hemel.
5. De metgezellen van de bruidegom worden tijdig voorbereid op de dagen dat de bruidegom van hen zal zijn weggenomen (Matt. 9:15).
6. De gelijkenis van de tien maagden heeft het uitblijven van de bruidegom als uitgangspunt. De middernachtsroep heeft echter al weerklonken: 'Zie, de bruidegom. Ga uit, hem tegemoet' (Matt. 25:1-13).
7. De gelijkenissen van de talenten en de ponden spreken over een geruime tijd waarin de heer van de slaven afwezig is. De slaven hebben voldoende tijd om handel te drijven (Matt. 25:14-30; Luk. 19:12-27).

H. Bouter

EEN MOEILIK VOORVOEGSEL?

Gerard Kramer

In deze rubriek is wel eens aan de orde geweest dat het Grieks, ook het Nieuwtestamentisch Grieks, gemakkelijk nieuwe woorden vormt. Een manier om dat te doen is het werken met *voorvoegsels*, kleine woorden of zelfs lettergrepen die voor een bestaand woord worden geplaatst en daarmee één geheel vormen.

Deze WordStudie gaat over het voorvoegsel *dus-*, dat 'moeilijk' of 'slecht' betekent. In het Nederlands wordt dit meestal geschreven als *dys-*, in bijvoorbeeld 'dyslexie' ('slecht kunnen lezen') of eigenlijk incorrect als *dis-* in een woord als 'disfunctioneren' (= 'slecht functioneren').

Het voorvoegsel 'dus-'

In het Griekse Nieuwe Testament komen de volgende woorden voor die gevormd zijn met het voorvoegsel *dus-*:

dus-bastaktos: dit komt voor in een variant in Mattheüs 23:4; Lukas 11:46. Het betekent 'moeilijk te dragen', en wordt gezegd van 'lasten'. Het basiswoord 'dragen', 'verdragen' (Gr. *bastazoo*) komt veel vaker in het Nieuwe Testament voor.

dus-enterion: komt alleen voor in Handelingen 28:8, als aanduiding voor de 'ingewandsziekte' waaraan de vader van de stadhouder Publius op het eiland Malta leed. Hierin is het Nederlandse woord 'dysenterie' te herkennen: dit bevat het element 'slecht' en het element 'ingewanden', Gr. *entera*. Dat laatste woord komt in het Nieuwe Testament niet voor.

dus-(h)ermèneutos: dit komt alleen voor in Hebrëen 5:11, en betekent 'moeilijk te verklaren'. Het basiswoord *hermèneuoo* betekent 'verklaren', 'uitleggen', 'vertalen'. Dit komt voor in Johannes 1:42 ('de Messias – wat vertaald is: Christus'); 9:7 ('Siloam – wat vertaald wordt 'uitgezonden') en Hebrëen 7:2 ('naar de uitleg [van zijn naam]'); daarnaast is er het zelfstandig naamwoord *hermèneia*, 'uitleg', dat voorkomt in 1 Korinthiërs 12:10 ('uitlegging van talen'); 14:26 ('een uitlegging').

dus-kolos: dit komt voor in Mattheüs 19:23; Markus 10:23-24; Lukas 18:24, en betekent 'moeilijk'. Het gaat er in deze teksten over hoe moeilijk rijke mensen het koninkrijk van God binnengaan. De oorspronkelijke betekenis van het woord is 'moeilijk te verzadigen met voedsel' (Gr. *kolon*, dat ook 'darm' kan betekenen), 'moeilijk tevreden te stellen', maar het is later afgezwakt tot 'moeilijk' in het algemeen.

dus-noètos: dit woord komt alleen voor in 2 Petrus 3:16, en betekent 'moeilijk te begrijpen' – Petrus gebruikt dit woord als kwalificatie van sommige dingen in de brieven van Paulus. Het basiswoord is Gr. *noëoo*, 'denken', 'letten op',

'begrijpen', wat weer verwant is met Gr. *nous*, 'het denken', 'verstand' en met Gr. *noèma*, 'gedachte'. Deze woorden komen op diverse plaatsen in het Nieuwe Testament voor.

dus-fèmeoo: dit woord komt alleen voor in 1 Korinthiërs 4:13 in de betekenis 'lasteren'. Paulus schrijft daar: 'worden wij gelasterd, wij bidden'. Het basiswoord is Gr. *fèmè*, dat voorkomt in Mattheüs 9:26 en Lukas 4:14. In beide teksten is sprake van 'het gerucht over Hem', in de zin van 'wat over Hem verteld werd'; ons woord 'faam' komt hier vandaan.

Het woord *fèmè* kan daarom ook betekenen 'iemand's naam', 'iemand's reputatie'. Wie daarover bewust slecht spreekt, lastert. Dat gaat niet zover als '(be)lasteren' in de zin van 'godslasterlijk spreken over', Gr. *blasfèmeoo*, dat weer een andere, maar vergelijkbare etymologie heeft, maar vooral anders gebruikt wordt.

dus-fèmia: dit woord komt alleen voor in 2 Korinthiërs 6:8, 'kwaad gerucht', en dat staat in datzelfde vers tegenover 'goed gerucht', Gr. *eu-fèmia*.

Het voorvoegsel 'eu-'

Het voorvoegsel *eu-*, 'goed', komt heel wat vaker voor in het Nieuwe Testament – te vaak om in dit artikel te bespreken. Het bekendste voorbeeld is *eu-angelion*, 'evangelie', oftewel 'goede boodschap'. Het aardige is dat dit laatste voorvoegsel ook als los woordje voorkomt.

Het Gr. bijwoord *eu* betekent letterlijk 'goed' in de zin van 'op goede wijze'. Dit bijwoord komt voor in de volgende plaatsen:

- Mattheüs 25:21, 23 in de betekenis 'voortreffelijk';
- Markus 14:7 in de betekenis 'wel' in de combinatie 'wel doen', d.i. 'goed doen', 'goed behandelen';
- Lukas 19:17 in de betekenis 'goed zo'; *eu* wordt hier gevolgd door het versterkende partikel *ge*, vandaar deze vertaling;
- Handelingen 15:29 in de betekenis van 'wel' in de combinatie 'wél doen', in de zin van 'goed handelen', 'correct handelen';
- Efeziërs 6:3 in de betekenis 'goed', in de combinatie 'opdat het u goed gaat'.

HET BOEK PREDIKER

DEEL 8 - EEN EN AL VLUCHTIGHEID

Ger de Koning

Pred. 3:12-15 | Wat God doet, blijft voor eeuwig¹

Dat de Prediker spreekt over *'in hun leven'*, dat is in het leven van de mensenkinderen, geeft tegelijk de grens aan (vers 12). Het strekt zich niet verder uit. Ze kunnen slechts tijdens hun leven zich verblijden en het goede doen. Daarna is het afgelopen. Ook wat de mensenkinderen genieten, is niet van blijvende waarde, al kan dat hen soms overleven. De mens die aan de aarde gebonden is, is een gevangene van een systeem dat hij niet kan verbreken, hij kan het zelfs niet eens ombuigen. Het beste is dan blijmoedig te berusten in de wil van God en zich erin schikken.

God is een Gever, zowel van de aardse als van de hemelse zegeningen (vers 13). Het is Zijn gave aan ieder mens om te eten en te drinken en het goede te genieten als resultaat van al zijn zwoegen. Voor veel mensen begint elke maandag een nieuwe werkweek met een herhaling van het monotone werk van de week ervoor. Misschien is er voor de vrouw een berg te wassen en daarna te strijken, en voor de man het plaatsens van steeds hetzelfde onderdeel in een machine of het bezig zijn met steeds hetzelfde computerprogramma.

Deze eentonigheid kan een voedingsbodem zijn voor ontevredenheid, maar ook een trainingsbodem voor het ontwikkelen van een karakter en leven van dienstbaarheid. Het hangt ervan af of wij God kunnen zien in de dagelijkse verplichtingen die wij hebben te verrichten. Alles wat we doen, zelfs het gewone dagelijkse eten en drinken, mogen we doen tot eer van God, met dankbaarheid aan Hem, want Hij geeft het ons en stelt ons in staat ervan te genieten (Pred. 2:24; 1 Kor. 10:31).

Een vrouw in Boston deed veertig jaar lang dezelfde schoonmaakwerkzaamheden in hetzelfde kantoorpand. Ze werd geïnterviewd door een verslaggever die haar vroeg hoe ze de eentonigheid van dag in dag uit hetzelfde doen kon volhouden. De vrouw zei: 'Het wordt niet saai. Ik gebruik schoonmaakmiddelen die God heeft gemaakt. Ik maak dingen schoon die van mensen zijn die God heeft gemaakt, en ik maak het leven gemakkelijker voor hen. Mijn dweil is de hand van God!' Elke routinematige taak is belangrijk voor Gods werk in en door ons, voor de tijd en de eeuwigheid. Alles wat gedaan wordt uit liefde voor de Heer Jezus, houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

Er zijn enkele aspecten in *'alles wat God doet'* die evenwicht brengen in de druk van de eentonigheid van alle dingen in de natuur, in de geschiedenis en in het leven van de mens (vers 14). Die aspecten hebben te maken met Gods volmaaktheid en de schoonheid van Zijn orde en de vrees

van de mens voor Hem die daarvan het gevolg is:

1. Alles wat God doet, is niet tijdelijk, maar blijft *'voor eeuwig'*, permanent, elk falen is Hem vreemd. *'Voor eeuwig'* wil zeggen zolang de aarde bestaat.
2. Wat Hij doet, is niet onvolkomen, maar compleet en effectief, want *'niets is eraan toe te voegen, niets ervan af te doen'*. Geen van Zijn werken geeft Hij op en er hoeft ook nooit iets aan toegevoegd te worden om Zijn werk te verbeteren.
3. Hij heeft voor wat Hij doet geen raadgever nodig (Rom. 11:34-35) en ook geen bescherming. Alles is volmaakt in ontwerp en uitvoering; er hoeft niets van af te worden gedaan. Niets ervan loopt gevaar door een vijandelijke macht aangevallen laat staan tenietgedaan te worden.

Wat *'God doet'*, doet Hij *'opdat men vreest voor Zijn aangezicht'*. Alles wat Hij doet, moet ons vrees, eerbied, ontzag, voor Hem inboezemen. De vrees voor God veroorzaakt geen verlamdende angst, maar integendeel een toevertrouwen van ons hele wezen aan Hem, juist omdat Hij Zich in Zijn werken als de beschermende God laat kennen.

De vrees voor God is de sleutel voor het begrijpen van dit boek.

Er is een verbinding tussen *'wat er is'*, *'was er al'* en *'wat er zijn zal'* (vers 15). Alle gebeurtenissen zowel in het heden, dat is *'wat er is'*, als in het verleden, waarvan gezegd wordt dat *'was er al'*, en de toekomst, dat *'wat er zijn zal'*, worden aan elkaar verbonden door de gerechtigheid van God Die alles bestuurt. God heeft de loop van de dingen bepaald, en omdat Hij altijd rechtvaardig handelt, blijft het zo gaan als Hij heeft bepaald. De onveranderlijkheid van het veranderlijke is er sinds het begin van de schepping en zal blijven bestaan (Pred. 1:9-11).

Het getuigt niet van wijsheid om te menen of te zeggen dat de wereld er nooit zo beroerd voor heeft gestaan als nu en dat het vroeger allemaal beter was. Het omgekeerde is evenmin waar: het zal niet allemaal beter worden doordat de mens knapper is dan vroeger of zich voorbeeldiger gaat gedragen. Wat we zien, is niet anders dan vroeger, het is er slechts een variatie op. Hetzelfde geldt voor de variaties die nog gaan komen.

God houdt de cyclus van de natuur en de geschiedenis in stand. Ook wat daaruit voor de mens is verdwenen, staat onder Zijn voortdurende aandacht. Hij *'zoekt'* het (vgl. Jes. 11:11-12). Dat Hij ernaar op zoek moet gaan, betekent niet dat Hij het is kwijtgeraakt en niet zou weten waar het is. Het betekent dat Hij dingen nagaat die voor de mens verdwenen

1) Lees aub elke keer het tekstgedeelte erbij uit de HSV vertaling.

zijn. Dingen waar de mens het zicht op is kwijtgeraakt, roept Hij tevoorschijn. Daardoor herhaalt de geschiedenis zich en wordt het verleden heden.

God houdt ook de controle over het verleden. Hij kan ons, wanneer Hij dat nodig acht, aan het verleden herinneren om ons daardoor lessen voor het heden en de toekomst te leren. Kain meent dat hij God voor de gek kan houden door te zeggen dat hij niet weet waar Abel is. Maar God houdt hem voor dat Hij het bloed van Abel tot Hem hoort roepen (Gen. 4:9-10).

Zo roept al het bloed van alle heiligen die door alle eeuwen heen ter wille van Zijn Naam zijn gedood tot Hem. Hij zal het geroep beantwoorden en de begane misdaden tevoorschijn halen. Ze staan opgetekend in Zijn boek dat Hij zal openen als de ongelovigen voor de grote, witte troon staan, om hen te herinneren aan wat ze in het verleden hebben gedaan (Openb. 20:12-13).

Pred. 3:16-17 | Op de plaats van recht is goddeloosheid

De Prediker gaat verder met zijn waarnemingen en ziet iets anders, een nieuw probleem van het leven. Dat probleem is de 'goddeloosheid' en het 'onrecht' dat overal op aarde gebeurt en wel speciaal 'op de plaats van het recht' en 'op de plaats van de gerechtigheid', dat zijn de plaatsen waar men de handhaving van recht en gerechtigheid zou mogen verwachten (vers 16).

Hij heeft van de verdraaiing van het recht concrete voorbeelden gezien, zoals onderdrukkende heersers, onrechtvaardige rechters en godsdienstige huichelarij in rechtbanken waar recht moet worden gesproken. Hetzelfde heeft hij gezien in wereldlijke of geestelijke raadskamers waar de wet van de goddelijke gerechtigheid moet gelden. Daar zijn de mensen zelfzuchtig en ambitieus. Het grootste onrecht op de plaats van het recht is het proces tegen de Heer Jezus.

De hele wereld is een plaats waar in plaats van recht goddeloosheid gebeurt. Je kunt menen een goed artikel te hebben gekocht, maar je bent bedrogen. Weg zijn je zuurverdiende centen. Zo had iemand een artikel via Marktplaats.nl gekocht. Het adres waar hij het artikel kon ophalen, was het adres waar ik in Middelburg woon. Op een zondag, toen wij uit de samenkomst kwamen, zat hij in onze voortuin. Hij was uit Amsterdam komen rijden om zijn gekochte artikel op te halen. Dat kon ik hem uiteraard niet geven. [Ik heb hem wel iets anders aangeboden: een kop koffie en het evangelie. Helaas, hij wenste geen van beide.] Andere voorbeelden zijn dat je door onrecht je verdiende promotie niet krijgt of dat je bedrijf wordt weggeconcurrereerd door maffiapraktijken. De hele wereld is een plaats van goddeloosheid en onrecht.

Wat zouden we graag een wereld hebben waar het kwaad direct en rechtvaardig gestraft en het goede direct en rechtvaardig beloond zou worden. We zullen ons echter moeten verzoenen met de realiteit dat dit – tot de komst van Christus naar de aarde – een utopie is. Dat brengt ons tot de vraag hoe we met het aanwezige onrecht moeten omgaan, hoe we daarop moeten reageren. Op die vraag willen we graag een antwoord. Het onderzoek van de Prediker helpt ons bij het zoeken naar dat antwoord.

Na het onrecht dat hij heeft 'gezien onder de zon', volgt in vers 17 weer zijn commentaar, dat hij begint met 'ik zei'. Het is wel in de vorm van een overweging, want hij zegt het 'in zijn hart'. In zijn overweging, die als het ware automatisch in zijn hart opkomt bij het zien van het onrecht, neemt hij zijn toevlucht tot God en wel als de rechtvaardige Rechter. God zal in de toekomst de ongerechtigheid oordelen. Dit oordeel betreft zowel de overleggingen, 'elk voornemen', als de daden, 'elk werk'. Het oordeel van God beperkt zich niet tot het uitspreken van de veroordeling, maar betekent ook het voltrekken van het vonnis.

De gedachte dat er ook aan het onrecht een tijdslimiet is gesteld en dat God die limiet bepaalt, is een troost bij het zien van alle onrecht in de wereld (Gen. 18:25; Ps. 73:17). Wij kunnen niets aan dat onrecht veranderen, maar God heeft voor alles een tijd bepaald (verzen 1-8). God heeft ook een tijd, een dag, bepaald waarop Hij zal oordelen (Hand. 17:31; Ps. 37:13). Elke onrechtvaardige rechtszaak zal voor de rechterstoel van Christus heropend en herzien worden. Een andere 'Rechter staat voor de deur' (Jak. 5:8), dat is Christus. Hij zal volmaakt rechtspreken.

Pred. 3:18-21 | Overeenkomst en verschil tussen mens en dier

Het oordeel van vers 17 wordt nog uitgesteld, hoewel we ernaar snakken. Het kan een onbevredigend gevoel geven dat het kwaad maar ongehinderd zijn gang kan gaan. Toch heeft ook dat een doel: alle onrecht in de tijd wordt een test die onfeilbaar duidelijk maakt of wij God vrezen of niet. We leren de waarheid over onszelf kennen en ontdekken dan dat we niet alleen beoordelaars van het onrecht om ons heen zijn, maar dat het onrecht ook in ons zit.

Het onrecht van de mens bewijst in elk geval één aspect van het voornemen van God: het verschaft een onloochenbare demonstratie op het toneel van de geschiedenis van onze onwetendheid over onze eigen natuur en bestemming. Niets is waarschijnlijk meer in staat om de mens als zondaar en goddeloze te ontmaskeren – en wel in alle klassen – dan het schelden op de ongerechtigheid van de wereld. Ieder die God vreest, kan onrecht verdragen. Ieder die erop scheldt, kent zichzelf niet.

De mens is niet beter dan de dieren zolang hij zonder verbinding met de eeuwigheid leeft. Zolang de mensen kinderen God niet vrezen, kennen ze God niet. En als ze God niet kennen, winden ze zich enorm op over alle onrecht in de wereld. Het onrecht toont aan dat de mens even wreed en vaak nog wreder is dan de dieren. Verder heeft de mens met de dieren gemeen dat hij evenals de dieren sterft. Zonder God of de eeuwigheid erbij te betrekken is er geen onderscheid tussen de mens en een dier. Dan staat de mens op hetzelfde niveau als het dier. Dat herkennen we in de evolutietheorie, die zo redeneert omdat die God buitensluit bij de zoektocht naar de oorsprong van de schepping.

De verzen 19-21 verklaren vers 18. Voor het oog gaan mens en dier naar dezelfde plaats. Ze hebben allemaal de levensadem in zich (Gen. 7:22; Ps. 73:22; Spr. 7:22) en een mens kan 'met een ezelsbegrafenis ... begraven worden' (Jer. 22:19). Vers 19 toont de sterfelijkheid van de mens aan als iets dat hij met alle aardse schepselen gemeen heeft. Het confronteert ons met de zondeval en met de ironie dat wij mensen, terwijl we ons inbeelden dat we goden zijn,

sterven als de dieren. Mens en dier hebben het stof van de aardbodem als gemeenschappelijke afkomst (vers 20). Door de zonde van de mens keert de mens, en keren ook de dieren, daarheen terug als ze sterven (Gen. 3:19).

De Prediker merkt toch ook het verschil tussen de mens en het dier op in wat op de dood volgt (vers 21). Het terugkeren tot stof heeft betrekking op het lichaam van zowel mens als dier. De mens heeft echter iets wat het dier niet heeft en dat is een geest. De mens heeft zijn levensadem van God gekregen, waardoor hij tot een levend wezen is geworden (Gen. 2:7). Zo heeft God het niet met de dieren gedaan. Die

heeft Hij door de macht van Zijn woord geschapen (Gen. 1:24-25).

Het verschil tussen mens en dier dat bij de dood aanwezig is, onttrekt zich aan de waarneming van de mens. Het woord 'wie' waarmee vers 21 begint, is een uitroep van wanhoop. De algemene opvatting van de mens is dat er geen verschil is. De Prediker weet dat dit verschil er wel is (Pred. 12:7). We kunnen dit alleen weten door openbaring van God. De Prediker heeft het over mensen in hun pracht en praal (Ps. 49:13, 21), en niet over de gelovige die door God wordt opgenomen (Ps. 49:16).

ADVERTENTIE

Voor ieder die een bijbelstudie-verzameling wil beginnen van:

- [het Oude Testament \(klik hier\)](#)
- [het Nieuwe Testament \(klik hier\)](#)

uitgeverij
Daniël

GEZANGEN VAN DE OPGANG

PSALM 120 T/M 134

Peter Cuijpers

Een atheïst vroeg eens aan een christen: 'Geef me eens één bewijs dat God bestaat?' De christen antwoordde: 'Het volk Israël. Kijk naar het volk Israël. Is er een volk op aarde dat zo vaak door het oog van de naald is gekropen als de Joden?' Wanneer we denken aan de pogroms en de holocaust is het een wonder dat ze dit alles hebben overleefd. En dat ze het hebben overleefd, heeft maar één reden: de HEERE is de Bewaarder van Israël.

Spijtig genoeg heeft het geseclariseerde Israël dit niet altijd willen erkennen. Maar al te vaak hebben ze hun overwinningen toegeschreven aan hun eigen kennis, wapens en macht. Onder hen bevindt zich echter een overblijfsel naar de verkiezing van de genade (Rom. 11:5). Vrome Joden die ervan overtuigd zijn dat ze zonder de hulp van God zouden zijn uitgeroeid. Dit gelovig overblijfsel vinden we ook terug in de gezangen van de opgang, de pelgrimsliederen van Psalm 120 tot 134.

Gezangen van de opgang – Hammaäloth

Er zijn vijftien psalmen die pelgrimsliederen, of gezangen van de opgang worden genoemd: Psalm 120 t/m 134. In het Hebreeuws worden ze hammaäloth genoemd. Hammaäloth betekent opgang of opklimming. Deze liederen werden door de Israëlieten gezongen als zij optrokken naar Jeruzalem om deel te nemen aan de jaarlijks te houden feesten voor de HEERE.

De gezangen beginnen in *Psalm 120*. De psalmdichter bevindt zich op vijandige bodem, ver verwijderd van Jeruzalem. Hij lucht zijn ziel bij de HEERE en geeft uiting aan zijn heimwee naar de heilige stad. Te lang heeft hij gewoond onder hen die de vrede haten en met een bedrieglijke tong spreken. In *Psalm 121* slaat hij zijn ogen gericht op naar de bergen van Jeruzalem. De HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft, zal het gelovig overblijfsel te hulp komen; op Hem hebben zij immers hun hoop gevestigd. In *Psalm 122* roepen ze elkaar op om samen naar het huis van de HEERE in Jeruzalem te gaan. Na de tijd van vreemdelingschap zijn ze in Jeruzalem aangekomen; hun voeten staan binnen de poorten van Jeruzalem (vs. 2).

Psalm 123 verplaatst ons naar de Grote Verdrukking, de tijd van grote benauwdheid voor Jakob, de tijd dat de antichrist in Israël aan het bewind is. Ze hebben echter niet alleen te lijden onder het bewind van de antichrist. Israël wordt tijdens de laatste drie-en-een-half jaar van de Grote Verdrukking van twee kanten aangevallen: door de koning van het zuiden (Egypte), en door de koning van het noorden, de koning van Assyrië oftewel de Assyriër.

In Psalm 83 worden de landen opgesomd die samen met de Assyriër beraadslagen om Israël letterlijk van de kaart te vegen. Deze landen zijn de tenten van Edom en de Ismaëlieten, Moab en de Hagrieten, Gebal, Ammon en Amalek, Filistea met de bewoners van Tyrus (Ps. 83:3-9).

Het is interessant om na te gaan welke plaatsen en volken in deze psalm worden genoemd:

- Edom en Moab ... Jordanië, dat voor 70% uit Palestijnen bestaat.
- Ismaëlieten en Hagrieten ... Arabische volken.
- Tyrus (Libanon) ... Hezbollah (gesteund door Iran).
- Filistea ... Gaza en de Westelijke Jordaanoever; Hamas en andere Palestijnse terreurgroepen.

Israël zal tegen deze overmacht geen standhouden. De koning uit het noorden met zijn bondgenoten bezetten Israël, maar ook Egypte moet eraan geloven (Dan. 11:40-45). Tijdens de grote benauwdheid richten ze hun ogen op de HEERE Die in de hemel zit. Ze bidden of Hij hun genadig wil zijn, want hun ziel is meer dan verzadigd van de spot van de zorgelozen, de overmoedigen (NBG), van de verachting van de hoogmoedigen.

In *Psalm 124* kijken ze terug op de vreselijke vervolgingen. Ze loven de HEERE, Die hen niet heeft overgegeven tot een prooi voor de tanden van hun vijanden. Als een vogel is hun ziel ontkomen uit de strik van de vogelvanger. *Psalm 125* spreekt over hun onwankelbaar vertrouwen in de HEERE: *'Wie op de HEERE vertrouwen, zijn als de berg in Sion, die niet wankelt, maar voor eeuwig blijft.'* Er zal een einde komen aan de scepter van de goddeloosheid, hen die ongerechtigheid bedrijven zal de HEERE van de aardbodem doen verdwijnen. Ja, alle volken die Jeruzalem hebben aangevallen zullen worden geoordeeld (zie o.a. Zach. 12:1-9). De volken worden verzameld voor de troon van de Heere Jezus, de troon van Zijn heerlijkheid, en Hij zal ze van elkaar scheiden, zoals de herder de schapen van de bokken scheidt (Matt. 25:31-46).

In *Psalm 126* uiten ze hun dankbaarheid en blijdschap voor de HEERE, Die grote dingen bij hen gedaan heeft. De HEERE heeft hen bevrijd uit hun gevangenschap, maar nog niet allen! In vers 4 is namelijk sprake van degenen die nog uit hun gevangenschap moeten terugkeren. Zij behoren tot de tien stammen, die pas zullen terugkeren na de wederkomst van de Christus (Jes. 11:11-12; Ezech. 37:1-22). *Psalm 127* spreekt profetisch over de herbouw van de tempel. *Psalm 127* is geschreven door Salomo. Hij is een type van de Heere Jezus, de Vrededorst. Onder Zijn bewind wordt het huis van de HEERE, de nieuwe tempel, herbouwd (Ezech. 40-42; Zach. 6:12-13).

Psalm 128 beschrijft vervolgens de zegen voor de godvrezende Israëliet. Er is een einde gekomen aan al de haat en vijandschap. Gezinnen worden gezegend en hoeven niet meer te vrezen voor terreuraanslagen. Vrouwen, kinderen en kleinkinderen die op beestachtige wijze zijn vermoord, of als gegijzelden zijn weggevoerd, zijn dan volkomen veilig. Shalom voor Israël! *Psalm 129* ziet terug op het verleden van het volk Israël: *'Zij hebben mij dikwijls benauwd, vanaf mijn jeugd – zeg dat toch, Israël'* (vs. 1). Ploegers hebben over hun rug gemaaid en hun voren lang gemaakt (vs. 3). Hoeveel leed is dit volk aangedaan, toch hebben hun vijanden hen niet overwonnen (vs. 2). De HEERE, Die rechtvaardig is, heeft de touwen van de goddelozen

afgehakt (vs. 4). De touwen waarmee de trekossen aan de ploeg werden gespannen, zijn hier door de HEERE afgehakt. Dit betekent dat er een einde is gekomen aan al het leed dat hun is aangedaan.

Psalm 130 is een boetepsalm (HSV). Israël gaat niet vrijuit; ook bij hen is sprake van ongerechtigheden. En het grootste onrecht is dat zij hun Messias, de Heere Jezus, hebben verworpen. Maar het gebed dat 'uit de diepte' tot de HEERE wordt geroepen (vs. 1), zal worden beantwoord. Over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal de HEERE de Geest van genade uitstorten. Zij zullen Hem aanschouwen, Die zij doorstoken hebben. *'Over Hem zullen zij rouw bedrijven, als met de rouwklacht over een enig kind; en zij zullen over Hem bitter klagen, zoals men bitter klaagt over een eerstgeborene.'* Onder luide smeekbeden zullen ze hun ongerechtigheden belijden (Zach. 12:10-11). Na het berouw over hun ongerechtigheden sluit de HEERE met hen een nieuw verbond. Hij zal Zijn wet in hun harten geven en die in hun verstand schrijven; en hun zonden en hun wetteloosheden zal Hij geenszins meer gedenken, want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt die geheiligd worden (Hebr. 10:14-18).

In *Psalm 131* is de ziel van het gelovig overblijfsel tot rust en tot stilte gebracht, als een kind dat de borst ontwend is, bij zijn moeder. Dus als een gespeend kind dat volop gedronken heeft aan de borst van zijn moeder. Hoogmoed en trots behoren tot verleden. Als we Gods regeringswegen met het volk Israël overdenken, dan gaat dit ons verstand ver te boven; ze zijn te groot en te wonderlijk voor ons. Laat ons dan ook bescheiden en nederig wandelen als David, de representant van het gelovig overblijfsel. *Gods gedachten zijn niet onze gedachten, en onze wegen zijn niet te vergelijken met Gods wegen, spreekt de HEERE. Want zoals de hemel hoger is dan de aarde, zo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen en Mijn gedachten dan uw gedachten* (Jes. 55:8-9).

Psalm 132 richt onze aandacht op David en al zijn lijden, maar ook op zijn verlangen om voor de HEERE een huis te bouwen; een woning voor de Machtige van Jakob. David is evenals Salomo (zie Ps. 127) een type van de Heer Jezus. Als eerste richt Gods Geest ons op het lijden van David (vs. 1). Petrus schrijft: *'De Geest van Christus die in de profeten was, heeft tevoren getuigt over al het lijden (meervoud) dat over Christus zou komen en van de heerlijkheden daarna'* (1 Petr. 1:11). In David zien we de 'lijdende' Messias op aarde. In Salomo zien we *'de heerlijkheden daarna'*, de verheerlijkte Messias in de troon van God. Na het lijden zien we het verlangen van David om voor de HEERE een huis te bouwen (vs. 3-5). Het was David echter niet vergund om voor de HEERE een huis te bouwen. Deze eer kwam toe aan Salomo, zijn zoon, de vrededorst: *'Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen, en ik zal hem de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen'* (2 Sam. 7:5-13).

In Sion zal de HEERE voor David een hoorn doen opkomen en voor Zijn gezalfde een lamp gereedmaken (vs. 17). De hoorn spreekt van kracht en macht (Deut. 33:17; 1 Kon. 22:11; Micha 4:13), en het gereedmaken van een lamp voor David spreekt van het licht dat nooit zal uitgaan voor het huis van David. Nooit meer duisternis in Israël! Een belofte die aan David en zijn nakomelingen is gedaan. Maar als we het over 'Mijn gezalfde' hebben, dan hebben we het over de Heere Jezus Christus. Aan het koningschap van David en zijn nakomelingen is een einde gekomen, maar als Christus op

de troon van David gaat zitten, komt daar geen einde aan. Want *'God zal Hem de troon van zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn koningschap zal geen einde zijn'* (Luk. 1:32-33).

In *Psalm 133* zien we de getrouwen eensgezind samenwonen. Het gevolg? *'Daar gebiedt de HEERE de zegen en het leven tot in eeuwigheid.'* Maar *Psalm 134* is het hoogtepunt. Het is goed en lieflijk dat broeders eensgezind samenwonen en genieten van de zegen die daarvan het gevolg is, maar Psalm 134 stijgt daar bovenuit. Daar gaat het niet om de zegen, maar om Hem Die zegent, de HEERE Zelf. Het is hun verlangen om Hem die hen zó gezegend heeft te loven en te prijzen. Ze staan op het punt om de herbouwde tempel binnen te gaan. De Levieten en de priesters worden opgeroepen om de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft, te loven: *'Kom, loof de HEERE, alle dienaren van de HEERE, (...). Hef uw handen op naar het heiligdom en loof de HEERE.'*

We gaan niet uitweiden over de huidige toestand in Israël. Dit artikel is slechts een aanzet om de gezangen van de opgang te lezen en te bestuderen, en wel met een bril op die kijkt naar het verleden, heden en toekomst van het volk Israël (vgl. Rom. 9, 10 en 11). Als we deze psalmen biddend lezen en overdenken, zijn ze een bron van hoop en troost. Niet alleen voor onszelf, maar met name voor de Jood die zich vastklemt aan Jahweh, de verbonds-god van Israël. De hammaäloth zijn niet voor christenen geschreven, maar voor het gelovig overblijfsel uit Israël. Dit neemt niet weg dat we er altijd lering uit kunnen trekken (Rom. 15:4). Israël krijgt nog te maken met vreselijke oorlogen die héél veel mensenlevens gaan kosten, de tijd die ook wel de benauwdheid voor Jakob of de Grote Verdrukking wordt genoemd (Jer. 30:7; Dan. 12:1; Matt. 24:21). Het volk Israël heeft nog een zware weg te gaan voordat het bij Psalm 134 aankomt. Laten we daarom blijven bidden voor de vrede voor Jeruzalem (Ps. 122:6). Maranatha!

Gebeurtenissen na de opname van de gemeente¹

1.	De twee stammen in ongelof in het land.	Jer. 16:14-19
2.	De antichrist heerst als koning over hen en sluit een verbond met de keizer (de politieke leider) van het intussen herstelde Romeinse rijk, en dit onder de dreiging van de koning van het noorden.	Dan. 9:26-27a; 11:36-39; Openb. 13:14
3.	De antichrist en de keizer van het Romeinse rijk worden 'beesten' genoemd.	Openb. 13:1,11
4.	De antichrist laat zich aanbidden en richt een beeld op in de tempel, voor de keizer van het Romeinse rijk.	Openb. 13:14,15
5.	Strijd van de koning van het noorden met de koning van het zuiden: Kanaän, Israël wordt hierdoor getroffen: eerste inval in Palestina van de koning van het noorden.	Jes. 7:18-24; 10:5-11; Dan. 11:40-41; Zach. 14:1-2.
6.	Beide 'beesten' (koningen, zie 3) worden levend geworpen in de poel van vuur ná 1260 dagen (Armageddon).	Dan. 7:11; 2 Thess. 2:8; Openb. 16:16; 19:20
7.	Tweede inval van de koning van het noorden, geholpen door Rusland. Belegering van Jeruzalem. De Heer vernietigt hem na 1290 dagen.	Dan. 8:23,24; Joël 2:1,2; Dan. 12:11; Jes. 30:31-34; Zach. 12:2-4; 14:3-7
8.	Gog en Magog worden aan het begin van het 1000- jarig Vrederijk vernietigd na 1335 dagen.	Ezech. 38-39; Dan. 12:12.
9.	Terugkeer van de gelovigen uit de tien stammen.	Jes. 28:5; Jer. 30, 31; Ezech. 20:35-38
10.	Oordeel over de levenden (de volken).	Matt. 25:31-36
11.	De twee en de tien stammen weer één rijk.	Ezech. 37; Rom. 11:26
12.	Over het herstel van het Romeinse rijk.	Luk. 2:1; Dan. 2:40-43; Dan. 7:24; Openb. 17:12
13.	Assyrië is een voorafschaduwung van de koning van het noorden.	
14.	Bij de koning van het zuiden moeten we aan Egypte denken.	
15.	Met Gog en Magog wordt wellicht Rusland bedoeld. Ros = Russen; Mesech en Tubal = Moskou en Tobolsk.	Ezech. 39:1

1) E.C. Hadley; Zie ik kom spoedig; Uitgeverij Medema, Apeldoorn.